Az elektromos és elektronikai hulladékok kezeléséről

Korunk egyik legfőbb problémája a környezetszennyezés, amely egyenes következménye a fogyasztói társadalomnak. A környezetszennyezés visszaszorítása érdekében az Európai Unió olyan irányelveket hozott létre, amely kiterjed az élet majd minden területére, így a világítástechnikára is. Az Európai Unió 2002/96/EK irányelve alapján, valamennyi tagország – így Magyarország is – megalkotta az elektromos és elektronikai hulladékok kezelésére vonatkozó rendeletét. A 264/2004. számú Kormányrendelet 2005. augusztus 13-tól a gyártói felelősség elve alapján a gyártók kötelezettségeként határozza meg az elektromos és elektronikai hulladékok, így a világítótestek és a gázkisülés elvén működő fényforrások kezelését is.

A hulladékok kezelése magába foglalja annak visszavételét, a begyűjtést, a hasznosítást és az ártalmatlanítást.

A rendelet kimondja a gyártó visszavételi kötelezettségét. Gyártónak minősül a Magyarországon elsőként forgalomba hozó vállalkozás is. Jelenleg a GE, ill. a Lightech gyárt csak hazánkban gázkisülő fényforrásokat. Lámpatestgyártó több is működik Magyarországon. A Környezetvédelmi Főfelügyelőségtől 5 Kht. kapott engedélyt hulladékkezelésre, amelyek közül a VTT (Világítástechnikai Társaság) – és rajtuk keresztül még 81 világítótestet és fényforrást gyártó/forgalmazó cég – az Electro-Coord Magyarország Kht.-vel kötött megállapodást, amely a megbízói nevében eljárva megszervezi az elhasználódott lámpatestek és fényforrás termékek gyűjtését, feldolgozását és hasznosítását.

AZ EU-irányelv – és annak alapján a hazai rendelet is – lehetőséget ad a gyártó cégeknek, hogy új készülék értékesítésekor az ún. történelmi hulladékok (vagyis az aug. 13. előtt gyártott elektromos és elektronikai berendezésekből származó hulladékok) kezelési költségének alapján meghatározott összeget elkülönítetten feltüntessék az árban. Ez az a bizonyos hulladékkezelési díj, amelyet nemcsak a gyártók jeleníthetnek meg külön a kereskedők felé kiállított számlán, hanem a kereskedő a fogyasztó felé is megjelölheti.

A gyártók és a Kht. által megállapított hulladékkezelési díj gázkisüléses elven működő fényforrásokra a 2005-ös évben 60 Ft/db. A gázkisüléses elven működő fényforrások veszélyes hulladéknak minősülő higanyt és fényporokat tartalmaznak. A higany veszélyessége abból ered, hogy környezeti hőmérsékleten párolog és belégzése egyrészt árt az egészségnek, másrészt a talajba szívódó mennyiség az élővilágot károsítja. A különböző fényporok pedig a környezetbe kijutva környezetkárosító hatással bírnak.

A hulladék világítástechnikai eszközök biztonságos elszállításáról további információ a www.electro-coord.hu honlapon olvasható.

Folytatása következik.

Z. Nagy János